

חולין כא. כב. הבדלה בעולת העוף

סיכום דרשות התנאים

בעולת העוף דעולה ויורד (ויקרא ה, י) "אֶת־הַשְּׁנֵי יַעֲשֶׂה עֲלֶיהָ כַּמִּשְׁפֵּט" (ובפרשה העליונה מדובר בחטאת בהמה כשמביא בעשירות).

בעולת העוף נדבה נאמר (ויקרא א, טו) "וְהִקְרִיבֻּהָ הַכֹּהֵן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וּמִלֵּךְ אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ".

בחטאת העוף נאמר (ויקרא ה, ח) "וּמִלֵּךְ אֶת־רֹאשׁוֹ מִמּוֹל עֶרְפוֹ וְלֹא יִבְדִּיל".

	"והקריבו"	"כמשפט"	
ממול עורף - במה מצינו ממליקה שנאמרה בחטאת העוף	שלא תאמר: כמשפט חטאת העוף, ללא הבדלה (ו"ומלק והקטיר" לעניין שהמליקה בראש המזבח)	כמשפט חטאת בהמה, לעניין שבא מן החולין (וביום) ובידו הימנית	תנא קמא
באה מן החולין ובידו הימנית - מהיקש "זאת התורה לעולה ולמנחה ולחטאת", דכולל קרבנות העוף	שלא תאמר: כחטאת העוף, ללא הבדלה	כמשפט חטאת העוף - שהמליקה ממול עורף	רבי ישמעאל
ממול עורף - במה מצינו ממליקה שבחטאת העוף מן החולין ובידו הימנית - כרבי ישמעאל	שלא תאמר: כחטאת העוף, בסימן אחד וללא הבדלה	כמשפט חטאת העוף - שמוזה כשהראש אחוז בגוף, דהיינו - ההבדלה אינה מוחלטת	רבי אלעזר בר"ש

"ומלק... והקטיר" - מה הקטרה בראשו של מזבח, אף מליקה בראשו של מזבח. ולת"ק ולר' ישמעאל גם: מה הקטרה הראש בעצמו והגוף בעצמו, אף מליקה הראש בעצמו והגוף בעצמו (כלומר, הבדלה בשני סימנים שלמים).

רבי ישמעאל סובר כת"ק, שהבדלת עולת העוף בשני סימנים שלמים - "והקריבו" מחלק בין חטאת העוף (סימן אחד) לעולת העוף (שני סימנים), וכיוון דבקרא לא שניים כתיב ולא רוב שניים, אלא רק הבדלה (בחטאת "ולא יבדיל") - כל שישנו בשחיטה צריך להבדיל, דהיינו שני הסימנים כולם (רש"י).

[י"ז בתמוז התשע"א]